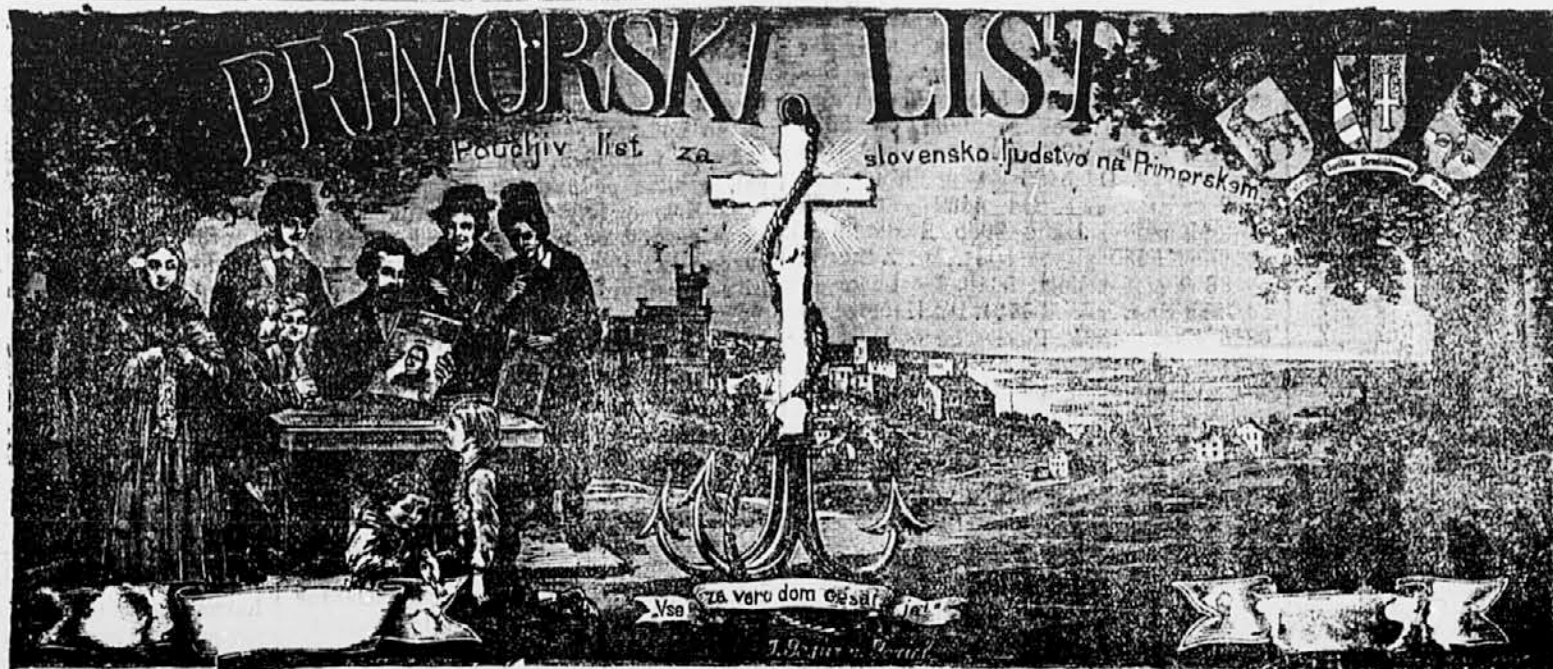

Izbija vsak četrtak ob 10. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 8 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalističu nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Dr. Gregorčič sijajno zmagal!

Zmagal Fon!

Na Krasu ožja volitev!

Liberalci obsojeni!

Dan 14. maja nam je prinesel sijajno zmago. Ta zmaga ne velja nam, ampak načelom, ki jih zastopamo. Ta zmaga pomeni zmago krščanske misli na Goriškem. Ta zmaga nam pa na drugi strani jasno in odločno kaže potrebo krepke organizacije. Tam, kjer obstoje take krepke organizacije, smo zmagali z lahkoto in sijajem, kjer organizacije ni, nam je šlo slabo. Posebne pozornosti treba v tem oziru Krasu, kjer pride naš kandidat po poročilih, ki jih imamo doslej, v ožjo volitev.

Te volitve pa so nam pokazale, koliko naše ljudstvo vpoštevava liberalce. Vkljub vsem nesramnim lažem, blatenju in obrekovanju v oditelja katoliško narodne stranke na Goriškem, dr. Gregorčiča, mu je ljudstvo v gorah vendar le izkazalo svoje neomejeno zaupanje. Zmagal je z uprav ogromno večino. Čast in slava volivcem, ki so tako trdno stali za svojim voditeljem! Tudi v goriški okolici je pokazalo ljudstvo, da ne mara Gabrščekovih trabantov. Kandidat Gabrščekov je dobil skrajno malo glasov in absolutne večine niti v eni sami občini! Zares 14. maja je naše pošteno ljudstvo obsodilo liberalizem, obsodilo delovanje in namere naših liberalcev. Gore in goriška okolica so pokazale veliko politično zavednost. V gor. okolici se je volitev udeležilo nad 70%.

Volitve v gorah.

	dr. Gregorčič	dr. Gruntar
Bovec	176	139
Breginj	64	75
Cerkno	645	328
Čezsoča	53	59
Drežnica	120	6
Grahovo	299	238
Kobarid	60	141
Kred	95	64
Libušnje	255	23
Livek	83	43
Log	113	17
Sv. Lucija	360	153
Ponikve	176	52
Sedlo	65	17
Soča	7	53
Srpenica	20	32
Šebrelje	162	10
Šentviškagora	153	131
Tolmin	385	328
Trenta	49	—
Trnovo	37	32
Volče	225	62
Žaga	3	71
Ajba	176	62
Anhovo	?	?
Avče	104	11
Banjšice	148	3
Bate	135	35
Deskle	104	54
Kanal	249	134
Kal	182	155
Lokovec	296	25
Ročinj	117	48
Idersko	80	26

Iz omenjenih podatkov je razvidno, da je zmagal voditelj dr. Ant. Gregorčič z velikanško večino nasproti dr. Gruntarju.

Dr. Gregorčič je dobil 5392 glasov.

Dr. Gruntar je dobil 2644 glasov.

Dr. Gregorčič je torej zmagal z večino 2748 glasov.

Goriška okolica.

	Fon	Gabrijelčič	Štrekelj	Milost
Št. Andrež	163	28	6	105
Bilje	151	29	35	35
Čepovan	102	99	—	—

	Fon	Gabrijelčič	Štrekelj	Milost
Dornberg	360	23	8	—
Št. Ferjan	167	45	161	—
Grgar	98	2	104	—
Kojsko	358	402	47	—
Miren	219	106	3	59
Opatjeselo	177	35	89	16
Št. Peter	134	118	36	9
Podgora	263	133	44	215
Prvačina	52	112	74	—
Renče	164	155	13	—
Solkan	291	118	49	56
Sovodnje	172	50	20	23
Šempas	110	54	50	—
Gor. Tribuša	9	1	103	—
Trnovo	130	10	67	1
Vrtobja	143	62	175	99
Vogersko	152	33	—	—
Osek	133	1	44	—
Ozeljan	40	88	61	—

Sinoči ob 11. uri je končala glavna komisija v Podgori svoje delo. Izid volitev v goriški okolici je sledeč:

Fon je dobil 3587 glasov.

Gabrijelčič je dobil 1652 glasov.

Štrekelj je dobil 1201 glasov.
Milost je dobil 620 glasov.
Fon zmagal z večino 114 glasov nad vsemi tremi nasprotniki.

Kras.

	Laharnar	Gregorin	Štrekelj	Kermolj
Avber	?	?	?	?
Berje	52	7	32	2
Brestovica	?	?	?	?
Dutovlje	46	58	73	—
Gabrovica	63	—	38	—
Gorjansko	28	—	119	11
Koblaglava	?	?	?	?
Komen	130	—	246	—
Kopriva	41	7	38	—
Lokev	11	212	—	—
Mavhinje	?	?	?	?
Nabrežina	8	87	17	208
Naklo	87	60	289	13
Pliskovica	127	16	17	—
Povir	40	150	—	23

	Laharnar	Gregorin	Štrekelj	Kermolj
Repen	67	5	111	—
Rodik	23	70	6	—
Selo	?	?	?	?
Sežana	79	180	12	37
Skopo	7	5	96	—
Slivno	?	?	?	?
Šempolaj	?	?	?	?
Škrbina	?	?	?	?
Štanjel	110	—	93	—
Štjajk	?	?	?	?
Štorje	2	84	63	—
Temnica	129	8	127	8
Tomaj	117	62	—	—
Velikidol	85	—	5	—
Vojščica	?	?	?	?
Zgonik	31	53	129	53
Ajdovščina	38	—	113	—
Črnič	226	—	128	—
Gabrije	43	—	84	—
Gojače	46	—	46	—
Kamnje	100	—	15	—
Sv. Križ	262	2	173	—
Lokavec	81	—	117	—
Rihenberg	298	—	221	—
Skrilje	115	—	38	—
Šmarje	101	—	149	—
Vrtovin	83	—	58	—
Dol-Otlica	169	—	13	—

Uradno je izid volitev sledeči:

Dr. Laharnar je dobil 3228 glasov.

Štrekelj je dobil 3277 glasov.

Dr. Gregorin je dobil 1087 glasov.

Kermolj je dobil 594 glasov.

Večerina je dobil 108 glasov.

Iz teh poročil je razvidno, da pride na Krasu dr. Laharnar v ožjo volitev s strekljem.

Slava vrlim volivcem!

V Gorici.

Vsled velikega nasilstva je dobil kandidat magistratne klike Marani 2183 glasov, Kopač 904, Scabar 288 glasov.

V Furlaniji.

V Furlaniji sta sijajno zmagala katoliška kandidata dr. Faidutti in dr. Bugatto.

V Trstu.

V tržaški okolici je zmagal z velikansko večino Slovenec dr. Rybář. Dobil je 3905 glasov Italijan Taučer 525, socialist Jernejčič 1376 glasov.

V Istri.

Slovanski kandidatje v Istri povsod zmagali. V dveh italijanskih okrajih je prišel v ožjo volitev slovenski dr. Laginja z laškima liberalcema dr. Bartolijem in dr. Rizzijem. Slava! V tretjem laškem okraju je prišel laški liberallec v ožjo volitev z laškim krščanskim socialcem.

Na Kranjskem.

Na Kranjskem je sijajno zmagala Slovenska Ljudska stranka. Njeni kandidatje so dobili naravnost velikanske večine. Vseh deset kmečkih mandatov je dobila Slovenska Ljudska Stranka.

Njeni kandidatje so po celi deželi dobili skupno 47.845 glasov in imajo nad nasprotniki 32.068 glasov večine. Dr. Šustersič je dobil izmed 5825 oddanih glasov 4210. Dr. Krek je dobil od 5530 oddanih glasov 4800. Pogačnik od 5486 glasov 4112. Od 5486 glasov jih je bilo 4507 za Demšarja. Od 4462 glasov jih je dobil učitelj Jaklič 13965. Šuklje jih je dobil od 5530 glasov 5031. Dr. Žitnik je od 8809 glasov dobil 5648. Gostinčar je od 7283 glasov dobil 4731. Dr. Hočevar od 6846 glasov 4564. Povše od 6085 dobil 4751 glasov.

V Ljubljani pa je župan Hribar prišel v ožjo volitev s kandidatom "S. L. S." Kregarjem. Ni gotovo, da bi bil izvoljen. Liberalci so ga namenili za voditelja liberalnemu klubu v državnem zboru. Pa sedaj ni ne voditelja, ne članov kluba.

Štajerska.

Tu so sijajno zmagali kandidatje „kmečke zveze“ dr. Korošec, kmet Pišek, Roškar in dr. Ploj. Propadla sta Robič in dr. Povalej. V ožjo volitev pa je prišel dr. Benkovič z liberalcem Rošem. Dr. Benkovič ima 3759 glasov, liberalec Roš 1857; odločevali bodo socialisti. Tako zmaguje povsod krščanska misel!

Na Koroškem.

Na Koroškem je zmagal sijajno slovenec Grafenauer. Drugi slovenski kandidat Ellersdorfer je prišel v ožjo volitev in bo najbrže zmagal.

Volilni boj na Krasu.

Liberalna surovost.

Somišljenik — nam piše s Krasa: Kako se je agitiralo od liberalne strani in kaj se je vse podlega, surovega, nepoštenega, nepostavnega, nasilnega itd. godilo pred volitvijo, ob času volitve in tukaj po noči po volitvi, se ne da opisati. Na Francoskem je pravi raj v primeri s tukajšnjimi razmerami. Ker sem jaz tukaj edini v celem kraju — edini med duhovniki in laiki — ki delam za „Sloginega“ kandidata, obrnil se je ves srd proti meni. Zasedovali so me v vsakem koraku. Zanesljivega pomočnika nimam. Vsak se boji izpostaviti se napadom podivjane druhali. Nekateri gospodje hočejo veljati kot zmerni in biti pri vseh priljubljeni. Nasprotniki govore: Zakaj se ti drugi ne vtičajo v politiko in volilni boj? To je dokaz, da se ne gre za verske zadeve, kakor laže naš far. „Verjemite mi, ne zamerim tem gospodom veliko. Imeti opraviti s tako lumparijo — gosposko, polgosposko in priprosto — ki dela le za hrbtom in po noči, ki ji ni nič tako svetega, da bi tega ne blatila, in nobeno še tako podlo in umazano rredstvo prenizko, to ni nič prijetnega. Dvakrat so mi razbili okna, enkrat popolnoma umazali s človeškim blatom vrata, cele noči mi rogovilili pod okni in tolkli po vratih in oknicah, napadali me, ko sem šel v kako hišo, obrekovali, mrežili, v cerkvi nemir delali itd. itd. Vse to vedo na pristojnem mestu, a nihče se ne gane, da bi pomagal „farju“. Da, na tem pristojnem mestu verjamejo rajši liberalnim lažem, da sem jaz vzrok nemira.

Želel sem, naj bi se napravilo v tuk. kraju dva ali vsaj en volilni shod, a namesto našega shoda, ki bi bil gotovo veliko izdal, izdali so zla ti k' a' ko pred volitvijo na stotine lepakov Gregorinovih in umazanih razglasov na volilce „Kandidat Laharnar“. Nekaj teh oglasov se je nahajalo na mizi v volilni sobi med volitvijo. Tam sem si vzel vzorec. Postava prepoveda agitirati na volišču. Jaz sem bil izbran v komisijo in, nanašajoč se na postavo, pustil volilce zunaj same. Potem sem zvedel, kaj se je godilo pred vrati volilne sobe in na dvorišču. Orožnik pa, pravijo, da ni znal slovensko, ker drugače bi bil moral aretirati vse polno liberalnih nasilnežev. — Strašna je bila, kakor se bere, Bartolomejska noč na Francoskem, a nevem, bila bi strašnejša, kot noč po volitvi pri nas. Ob 11. uri pred polnočjo je prihrulo iz krčme kakih 25 lopovov od osemnajst let naprej, med njimi celo obč. odborniki in bivši podžupani in vsi cerkveni pevci in so tulili gor in dol pred farovžem po cesti celo uro in tri četrti tako besno, kakor čreda 100 volkov. Pol ure neprestano in enoglasno so kričali: Ven z njimi, ven z njimi, nočemo jih več. Dvakrat je nekdo napravil govor, v katerem so bili ne le izrazi sramotenja in žaljenja na naslov moj, nego celo veleizdajske besede,

na kar je vse tulilo „živio Gregorin!“ Pobijali so po oknicah in vratih. Misli sem in se bal, da bodo eiloma vdrli v farovž. Obč. čuvaja nobenega blizu, ali pa so bili med rogovileži, kakor tudi najbrže en podžupan. Župan bi rad pomagal, a nima podpore od nikoder.

Kraj in ime smo izpustili, ker bi sicer gospod ne bil varen pred liberalno surovostjo. Pogum za ožje volitve. Laharnar mora zmagati.

Shod na Preserjih.

Nedeljski shod naše stranke na Preserjih nad Rihenbergu se je razvil v sijajno narodno slavnost. Nad 300 mož — samih volivcev je tu taborovalo na dvorišču Vidmarjeve krčme, od koder se odpira krasen razgled na rihenberško in vipavsko stran. Predsedoval je g. župan Pavlica — govorili pa so imenito vsi trije govorniki: Dr. Breclj, Klavžar in pred. g. župnik Štrancar ter izvalili zbranim zborovalcem gromovito pritrjevanje.

Dr. Laharnarjeva kandidatura je bila soglasno in navdušeno sprejeta. Po končanem zborovanju je bila jako živahna prosta zabava.

Liberalci pa so imeli spodej v vasi shodek, na katerem je nastopil kot zastopnik stranke dr. Dereani. Malo jih je bilo, a bili so tem bolj glasni in so pristno zalivali svojo liberalno setev.

Sijajni „Slogin“ shod v Črničah za dr. Laharnarja.

Na praznik Vnebohoda Gospodovega vršil se je v Črničah sijajen shod katoliško-narodne stranke. Shoda se je vdeležilo več kot 150 mož volilcev. Predsednikom shoda je bil enoglasno izvoljen posestnik Ivan Leban, ki je pozdravil zborovalce ter dal besedo g. dr. Breclju iz Gorice.

G. doktor je na to v poljudnem govoru pojasnil program katoliško-narodne stranke; povedal je, da je to edina stranka, od ktere se lahko upa, da bo kmetu res pomagala, ker je že pokazala, da je edina delavna stranka v deželi. Liberalci samo kričijo in podirajo, delajo pa nič.

Povdarjal je g. govornik, kako potrebna je kmeška organizacija. Posebno ovira kmeškega napredka so dandanes dolgovi. Kako malo kmetov je, ki bi ne bili zadolženi! In ravno „Slogina stranka“ si je stavila v program, da bodo njeni poslanci v zvezi z drugimi delavnimi možmi vplivali na vlado, da izda take postave, s katerimi bi se omogočilo razdolževanje posestev. Zatorej volilci, volite moža, kateri pripada stranki, ki bo kmetu res pomagala. Kaj so pa v tem oziru že naredili liberalci? Dr. Tavčar, kolovodja liberalne stranke na Kranjskem je rekel, da je slovenski kmet samo polčlovek, torej živina, in pol človek. In dr. Tuma „žalostnega spomina“ je izustil besede, da kmetu ni več pomagati. In taki ljudje se sedaj slinijo okoli kmetov, češ, da jim hočejo pomagati? Proč z njimi! Kako žalostna je stranka, ki niti kandidatov na „svoj program ni upala dobiti! Njihova kandidata Grntrar in Gabrielli sta izjavila, da hočeta imeti v verskih rečeh prosto roko, torej se liberalnega programa sramujeta!

Liberalci agitirajo za Štreklja, češ, da bo Štrekelj kot učitelj kmetijstva najbolj znal kmetu pomagati. Ta pa je res lepa! Ali bodo v državnem zboru trte sadili in lovili trtne uši? Ali bodo tam krompir sadili in stavili repo kisat? Da, če bodo v državnem zboru trte sadili in krompir kopali, no, potem bi Štrekelj že bil na mestu. A stvar je drugačna. V državnem zboru bodo sedeli večinoma doktorji, advokati in profesorji, tam se bo treba bojevati z uma svetlim mečem — takoj je pa Štrekelj velik revež. V državnem zboru pa je naš kandidat dr. Peter Laharnar na mestu. On je visoko izobražen, njemu so kot visokemu uradniku odprta vsa vrata, on zna fino nastopati, on nam bo s svojim uplivom pri visokih dostojanstvenikih veliko pridobil, robatega in neolikanega Štreklja, ki bi se v takih slučajih ne znal prav obnašati, pa bi zaničljivo vrgli po stopnicah.

Je že prav, da kmet naj voli kmeta, a le v slučaju če je kmet tako visoko izobražen, da lahko svoje volivce s pridom zastopa — a takih kmetov mi še nimamo. Dokaz za to imamo v ruski dumi. Kaj pa koristijo tam kmetom poslanci-kmetje? Precej dosti jih je — a dosedaj niso niti pičice dosegli, to pa

zato, ker niso zmožni nastopiti proti drugim izobraženim zastopnikom.

Dr. Laharnar pa je kmeškega rodu in ima srce za kmeta ter hoče in je tudi zmožen kmetu pomagati. Zatorej naj bo 14. maj naš dan, naš praznik! Tisti dan pokažemo, da smo mi zavedni slovenski kmetje, vneti za vsak pravi napredek in za čto bomo volili našega kandidata dr. Petra Laharnarja. — Nastalo je velikansko navdušenje, po dvorani so zaorili urnebesni klinci: Živio Laharnar! Na to je dobil besedo Anton Volk, ki je že poprej vedno nekaj vmes godrnjal. Govoril je nekaj, a ko se je povzpел do gorostasne bodoče, da je bil Oskar Gabršček od klerikalcev izvoljen, moral se je med splošnim smehom vmakniti. Nič boljše se ni godilo Virgilliju Toplikar. — Nato, da predsednik Laharnarjevo kandidaturo na glasovanje. Na vprašanje: Kdo je za dr. Petra Laharnarja, zašumel je cel gozd rok po dvorani. Na vprašanje: Kdo je proti dr. Petru Laharnarju dvignilo se je 6 rok, eden teh ni bil volilec, torej vsega vkup 5 mož. Dobro, sedaj vemo koliko liberalcev je v Črničah. Nato se je g. dr. Breclj zahvalil častitim volilcem za mnogobrojni obisk in vzorni red, posebej pa še prej omenjenima Antonu Volku in Virgilliju Toplikarju, da sta tako postrežljivo poskrbela za smeh in zabavo. — Na to je predsednik shod zaključil. Zunaj na cesti se je potem še en liberallec produciral kot umetnik v žvižganju, pa je naredil „fiasco.“ —

Dva volivna shoda.

V Kamnjah na Vipavskem sta bila v nedeljo popoldna dva volivna shoda. Shodu „Slogine“ stranke v sobi izobraževalnega društva je predsedoval domači župan Vodopivec; župnik Kosec je pojasnil program in delovanje katoliške stranke in razdiralno delovanje in hinnavščino liberalcev; navzoči sami domači volilci 174 bodo vsi volili Laharnarja. Pri Rebku pa je social demokratski kandidat Kermolj razlagal 47 radovednežem iz Dobravelj in Ajdovščine mokrski evangelj. Ta evangelj se zelo dopade neodvisnim kmetom v gosposkih jopah, posebno pa dobravskim mešetarjem. Ko je govornik mal delbelušast možič iz Nabrežine pozval navzoče naj se izrečejo za Kermolja in zaupil „živio“, so vsi nauzoči liberalci ostali tihi, saj jim zadostuje Štrekelj za vse barve. Le dva naša sta se odmela z živio Laharnar!

Shod na Cesti.

V nedeljo popoldne se je vršil na Cesti sijajni volivni shod, na katerem je bilo 500—600 volivcev. Predsedoval je shodu g. župnik Kodre. Govoril je dr. Laharnar, viharno pozdravljen, in župnik Kosec. Kandidatura je bila soglasno in z nepopisnim navdušenjem sprejeta. Shod je pokazal, da na Vipavskem zmagata Laharnar z velikansko večino.

Shod v Kobdilju.

V nedeljo dne 12. t. m. je sklicala „Sloga“ shod v Kobdilju v gostilno gosp. Mahniča. Nabralo se je do 150 naših volivcev. Zunaj na dvorišču pa je razsajala surova narodno-napredna druhal, ki pa ni bila po veliki večini iz Štanjela, ampak od vseh vetrov nalašč zato poklicana, kar moramo v obrambo časti štanjelske občine posebno povdarjati. Naši somišljeniki so se prepričali luhko na lastne oči, kake ljudi vzgaja narodno-napredna stranka. Poštenjaki so se zgražali nad njimi. Našo dvorano so oblegali na vseh straneh, razbijali okna, kričali in tulili, da je bilo grozno.

Kljub vsemu rogoviljenju in nezaslišanemu nasilstvu se jim ni posrečilo, da bi onemogočili shod. Krepki možje so se postavili na vrata in so odbili kruti napad na shod.

Zborovanje je otvoril v imenu „Sloga“ č. g. dr. Andrej Pavlica, ki je pozdravil navzoče. Rekel je, da se je prav pristočno razveselil, ko je prišel v vas in videl na nekem razdrtem in na pol posutem zidu plakat: Naš kandidat je Alojzij Štrekelj, dočim je videl plakat, ki je naznanjal kandidata dr. Petra Laharnarja na trdnem zidu. Razdreti in na pol posuti zid je podoba starega in že umirajočega liberalizma, dočim je lepo trdno zidovje podoba vedno sveže in

čvrste katoliško-narodne stranke. (Burno odobravanje). Za predsednika shodu je bil izvoljen soglasno g. župan vitez Fabiani, ki je priporočil vsem udeležencem mir in složnost.

Potem dobi spet besedo č. g. dr. Andrej Pavlica, ki v eno uro trajajočem govoru razlaga katoliško-narodni program, ki ga je sprejel g. kandidat dr. Peter Laharnar. Liberalci so v državnem zboru glasovali proti splošni in enaki volivni pravici, zdaj pa iščejo glasov pri ljudstvu, kateremu niso hoteli dati volivne pravice! Pred šestimi leti so liberalci po celi deželi upili: Živio Tuma, zdaj pa upijejo: Živio Štrekelj. Kakor je ime Tum popolnoma utihnilo, tako bo brez dvojbe še prej utihnilo ime Alojzij Štrekelj! Dalje omeni govornik, da so liberalci v zadnjih šestih letih se svojim nepredvidnim ravnanjem in dobičkolovstvom oškodovali pri užitni naši deželo za milijone. Taka stranka, ki je tako osleparila našo deželo, v kateri biva po večini kmečk o ljudstvo, ni vredna nobenega zaupanja. Dalje se je dotaknil govornik raznih ustanov in del, ki so jih izvršili poslanci naše stranke v prid kmečkemu in delavskemu ljudstvu.

Povdarjal je tudi katoliški program, ki ne dopušča razporoke, katero je Kristus jasno prepovedal in ne dopušča svobodne šole, ki ne pozna ni Boga ni križa ni krščanske nauke! Kaj je svobodna šola nam kaže dovolj jasno Francija, v kateri je zdaj nad 338.000 otrok brez verske vzgoje. Naši liberalci se delajo zdaj sicer pobožne in pravijo, da niso še sklepali o ločljivosti sv. zakona. Toda prav v tem kažejo svoje brezverstvo, ker hočejo še-le sklepati in odločevati o stvari, katero je Kristus jasno prepovedal. Tudi glede svobodne šole se ne upajo našemu ljudstvu povedati svojih namenov, toda delovanje liberalcev v drugih deželah glede svobodne dokazuje, da hočejo imeti tudi oni brezversko šolo. Svoj govor je zaključil s tem, da je pozval zborovalce, da naj bodo trdni in zavedni in naj oddajo dne 14. t. m. svoje glasove dr. Petra Laharnarju, deželne vlade svetniku. (Gromoviti živio-klici.)

Med govorom dr. Andreja Pavlica se je neprenehoma oglašalo par naprednih barab, ki so se preklatali iz okolice, da bi motile govornike. Govornik jih je svaril in jim zagotavljal, da dobe prav gotovo na koncu besede. Pomagalo ni nič. Lahko bi jih naznanili v smislu postave pristojni oblasti, nočemo pa tega storiti iz usmiljenja. Kakor se nam je zagotavljalo, niso tega niti vredni. Na koncu govora pa se niso oglasili k besedi.

Predsednik vitez Fabiani je zaključil zborovanje med navdušenim in gromovitimi živio-klici na dr. Petra Laharnarja. Le kakih pet do osem vdeležencev je upilo: Živio Štrekelj.

Po zborovanju smo se prijateljski pogovarjali tudi z nasprotniki, ki so soglasno potrdili, da je bilo divjanje nekaterih barab, ki so prišli iz bližnjih vasi, res vse obsodbe vredno in v veliko sremoto narodne-napredne stranke, ki jih je tako skučala.

Kandidat, ki ga bodo volili vsi poštene možje in mladeniči v Štanjela in Kobdilju je:

Dr. Peter Laharnar!

Sijajen volivni shod v Brestovici.

V četrtek, na praznik Vnebohoda, je bil v Brestovici na Krasu za občini Brestovica in Sela volivni shod, katerega so se udeležili volivci iz domačih in sosednjih vasi v velikem številu. Zbranih je bilo do 300 volivcev.

Zborovanje je otvoril v imenu „Sloge“ č. g. dr. Andrej Pavlica. Po kratkem nagovoru, v katerem je povdarjal, da je volitev resna in da poslanci odločujejo o resnih zadevah, ki se tičejo gospodarskih koristi, šole in

cerkve, predlagal je v predsedstvo č. g. Josipa Kosa, vikarja, g. Filipa Semoliča, župana v Brestovici in g. Matijo Pahorja, župana v Selih, za zapisnikarja pa č. g. K. Cigona.

Predsednik J. Kos pozdravi navzoče, priporoča mir in složnost. Za tem dobi besedo č. g. dr. Andrej Pavlica, ki razloži program „Sloge“, katega je sprejel kandidat g. dr. Peter Laharnar. V svojem govoru se dotakne splošne in enake volivne pravice, proti kateri so liberalci glasovali v drž. zboru, dalje stanovske organizacije, užitne goriške dežele, pri kateri so nas liberalci oškodovali za milijone, novega volivnega reda za deželni zbor, katerega so si liberalci izbrali kot manever za sedanjo agitacijo, razporoke, o kateri bi radi goriški liberalci še-le sklepali, dasi jo je Kristus jasno in razločno prepovedal, svobodne šole, laži, ki jih trosijo o dr. Antonu Gregorčiču, češ, da je izdajalec i. t. d.

Nato nastopi g. kandidat dr. Peter Laharnar, ki začne razvijati svoje misli ob navdušenih živio-klicih. Pravi, da je njegov program katoliški in gospodarski. Vsi prepri naj bi mej Slovenici izginili in začelo naj bi se čvrsto gospodarsko delovanje na podlagi katoliških načel. Treba bo skrbeti za pomoč kmetu, delovati na to, da se uvede dveletna vojaška služba, za znižanje davkov, za razbremenjenje dolgov, ki vise na kmečkih posestvih, skrbeti bo treba, da se postavno določi, da naj se vojaške vaje ne vrše v največjem delu, da se uvede ceno za zavarovanje poljskih pridelkov in drugih reči. Če bo izvoljen hodil bo večkrat med ljudstvo, da se bo seznanil s potrebami, ki jih ima ljudstvo. Da se bode bolje posvetil poslanstvu, hoče iti v pokoj. Poslanstvo zahteva celega moža. On se hoče žrtvovati za ljudstvo, katero ga bode volilo. Preveč noče obljubljeni. Stori bo vse, kar bo mogel. On je proti temu, da bi se sv. zakon oskrnil s kako novotarijo. Zakon nam bodi vedno svet in neločljiv.

Ko je končal g. kandidat svoj govor, zadoneli so gromoviti živio-klici njemu v pozdrav in čast.

C. g. predsednik Josip Kos se zahvali g. kandidatu za lepe besede. Kandidatura je bila soglasno in z nepopisnim navdušenjem sprejeta.

K besedi se oglasi dalje č. g. Karo Čigon. Govori o složnosti nasprotnika proti sv. kat. cerkvi. Omenja žalostnih razmer v Franciji. Liberalci bi radi vstvarili take razmere tudi v Avstriji. Uvedli bi radi, kakor na Francoskem, svobodno šolo, šolo brez križa, brez krščanskega nauka, dalje bi radi skovali postavo o razporoki in popolnoma razkristjanili človeško družbo. 338.000 otrok je v Franciji sedaj brez verskega pouka. Take razmere bi radi tudi pri nas napravili.

Za tem se oglasi k besedi g. Ant. Černe. Pravi, da imamo zdaj 5 kandidatov oziroma 4 $\frac{1}{2}$. Dr. Gregorin je advokat v Trstu, je na Krasu malo znan in bi tudi ne mogel za nas kot poslanec delovati, ker ima v svoji pisarni dovolj posla. Štrekelj je premalo izšolan in toraj nezmožen za poslanstvo. Krmolj zna sicer peči kifelne, pa se ne razume nič na paragrafe. O večerini ni vredno zgubljati besed. Edini dr. Peter Laharnar je vsestranski pripraven in zmožen za državno poslanstvo. On je že kot sezanski glavar veliko storil za Kras. Njemu dajmo 14. maja vsi svoj glas. (Gromoviti živio-klici.)

Nato nastopi še enkrat č. g. dr. Andrej Pavlica, ki bere vabilo na liberalni shod v Kostanjevici prihodnjo nedeljo dne 12. t. m. Liberalci znajo le „farbati“ in celo v tem majhnem vabilu je polno „farbarij“. Volilci naj se ne dajo slepiti po goriških liberalnih slepih.

Izvolil se je posebni volivni odbor za Brestovico in za Sela.

Med navdušenimi živio-klici na g. kandidata dr. Petra Laharnarja zaključil predsednik zborovanje.

Po volitvah.

Čast Cerkljanom!

In zopet je pokazalo Cerkno, da je tukaj trdna nikdar nepremagljiva trdnjava katoliško-narodne misli! In zopet sijajna zmaga! Liberalci so spravili vse do zadnjega volilca na volišče; toda zaman je

bil ves njih trud. Vseh glasov se je oddalo 973, od katerih je dobil naš kandidat dr. Gregorčič 645. Slava zavednim volilcem, ki se niso dali premetiti od krivih prerokov-liberalcev! Slava in čast zlasti onim neustrašenim možem, ki so v kljub veliki oddaljenosti prišli vsi na volišče, kakor iz oddaljene Mazore, Fazenj, Bukova in Otaleža. Čast vsem volilcem, da so se udeležili volitve v tako častnem številu!

Dr. Levpušček je pomagal na dan volitve liberalcem tukaj agitirati, ter je enemu našemu volilcu proti njegovi volji prepisal ime kandidata. Ta sleparija se je vzela pri volitvi na zapisnik in Levpušček pride v preiskavo. — Toliko za danes. —

Volitve v Kalu.

Najtrdnjša postajanka, rekel bi, za liberalno stranko je bil Kal. Toda Port-Artur je padel. — Dobromislečim volilcem je pred volitvijo skoro upadel pogum. General Andrej v Gorici je komandiral: V Kalu bode shod. Naprednjaki v Kalu so odpisali: Ni ga treba, tu smo sami liberalci. Toda prišlo je drugače. Na predlog nekkih naših je „Sloga“ poslala v Kal v torek pred Vnebohodom g. nadučitelja Rustjo iz Bat, ki je volilce pri shodu v farovžu (v veži) kar naravnost elektrizoval. — Drugi dan v sredo po maši je bil shod (do 200 mož) v Levpi „pri Toncu“. Shod je otvoril č. g. kurat. Toda radi nagajanja od strani Kalanov je shod imel le značaj privatne konference. Prášalo se je in točno odgovarjalo. Govorilo se je o nasprotnih liberalne stranke. G. Rustja je dokazoval protislovje v govoru A. Gabrščka: „Svobodna šola ni brezverska — a narod naj skrbi za šolo neodvisno od države in konfesije“ („Narodna napr. stranka na Goriškem stran 32“).

Volilci so začeli razumovati, kam ta pogubna stranka meri s svojo agitacijo in da jej je le mar za žep A. Gabrščka. Zakaj je g. Tumo vrgel v staro železo? Zakaj je v Ročinju blatil „Modrijana“? Za 6 let bi ravno tako Gruntarja. Gab. blati in sramoti duhovnike, pa je vendar pogreša. To je razvidno iz njegovega govora: „Naš program je tako lep, da bi mogli biti znani tudi zastopniki duhovskega stanu; toda ni jih“ (glej prilogo „Soče“ št. 29. stran 28). Gab. duhovnike pogreša, ker ne kupijo pri njem ničesar več. —

Priloge za volitve so bile mirne in tihe. Nekateri so seveda rekli: „Kaj ima gospod z volitvami? Naj molí! Tako govori le ktera „stara fajfa“ zavita v „Primorca“. Gospod nunci menda smejo uđiti in k dobremu napeljevati. To jim sv. Duh veleval: Glej, postavim te danes čez narode in kraljestva da ruješ in podiraš. (Jerem. I. 10).

Naša stranka je delovala lepo mirno in pošteno. Mi nismo nobenega listka prisleparili, kakor liberalci, ki so 17 naših popisanih glasovnic prelepili s tiskanim imenom R. Gruntarja, koje je pa komisija, ker v večini liberalna, odobrila na mestu. Naši volilci so bili dobro poučeni. Drugi pa ne. Dokaz temu je, da so bile neke glasovnice za Gruntarja, brez glavarstvenega pečata in neveljavne.

Volilci naše stranke so bili jako navdušeni za sveto stvar, da se občina Kal otrese starega nečastitega imena, da je liberalna. Verni volilci so poslušali krščanske moše in nasvete naših gospod nancev in tudi vrliga in velezaslužnega učitelja voditelja v Kalu g. Lomšeka. Zadnji pozdrav č. g. kurata v Levpi se je v nedeljo glasil tako-le: „G. Jezus je svojim učencem umil noge in jim dal stem izgled. Tudi jaz tako. Jaz volim po svojem prepričanju ne radi osebe — ampak radi obrambe sv. vere — dr. Antona Gregorčiča. „Zgled sem jaz vam namreč dal, da ravno tako kakor sem jaz vam storil, tudi vi storite (Ev. Janeza XIII, 15) Hrv. b. J. Kr.!

Na dan volitve je bilo videti, da je Levpa še precej pritisnila. Ginljivo je bilo videti onemogle, sključene starčke, ki so ob palici daleč hodili, da bi volili. Dostavljanje izkazano v naši občini je bilo skrajno netočno in neredno. Obhodnik je papir nataknil na kljuko, na okno, kamor je mogel, mejtem ko postava zahteva, da se volilcu da listine v roko. Županstvo bi bilo moralo za ta važni

posel najeti 2 do 3 moše. Ploje liberalce, da smo spravili v komisijo enega g. duhovnika in dva kot zaupnika. „Komunski“ moše so sklenili: Duhovnikov ne. — G. komisar pa se je pravilno oziral na naše upravičene želje. Liberalci so imeli več „faselnov“ pripravljenih v Kalu in so rekli, da se bo tista „stvar vršila v Kalu“ popoldne. Ko so zvedeli za našo večino, pa so odšli tiho in pohuljeno.

Za red in mir je skerbel orožnik. Dr. A. Gregorčič je dobil glasov 182, dr. Rudolf Gruntar dobil glasov 155, a od teh je bilo 17 naših. a polepljenih s tiskanim dr. Gruntar Dr. Alojzij Gruntar dobil 1 glas. 3 so bile neveljavne.

Neki dedci so čakali izid volitve in si hoteli nekaj privoščiti č. g. J. G. in nekaj zabavljati, med temi tudi neka „stara fajfa“, ki več nima zob, pa vendar še za silo prežvekuje „Primorca“. Može! Pamet „nucajte“. Neki liberalci (kričači na zunan) so k našim zaupnikom prišli in dali nam podpisat glasovnice. To seveda ne jamči se za volitev našega kandidata. Pa vendar bi bili radi na dobrem glasu pri nas in pri liberalcih. Liberalna stranka v Kalu je bila votlo jajce. Na dan volitve je počilo! Liberalci! Hitro v Gorico! S prvim vlakom v Gorico in potolažite iznenadenega Andreja Gabrščka! Port Artur je padel. Z Bogom!

General Nogi s štabom!

S Tolminskega.

Liberalni poraz v Tolminu.

Glavni namen, katerega so si postavili liberalci v sedanjih volitvah, je — vreči velezaslužnega, požrtvovalnega moža dr. Antona Gregorčiča. V to svrhu poslužujejo se liberalni agitatorji, celo tisti, ki se štejejo med akademično izobražene, takih nizkotnih sredstev, da je vsakega poštenega človeka sram.

Za liberalnega kandidata dr. Gruntarja dvignil se je ves liberalni svet in slovenski odvetniki, ki dosedaj v javnosti, niso delovali, oziroma živjajo političen pokoj, so nastopili za kandidata narodno-napredne-liberalne stranke dr. Gruntarja, ter z vso surovostjo vkljub nasprotnim izjavam nastopajo proti zasluženemu možu dr. Gregorčiču, kojega v svoji divji strasti imenujejo nesrečo za slovenski narod.

Toda kjer je nastopil kak slovenski odvetnik proti dr. Gregorčiču, nikjer ni dosegel svojega namena, temveč bil naravnost agitator, da se je pozneje shod „Slogine“ stranke vršil tem sijajnejše, da je bil „Slogin“ shod naravnost svečana manifestacija za dr. Gregorčiča. To pokazalo se je jasno pri Sv. Luciji, kjer je teden popreje dr. Franko napadel brezstidno „Slogino“ stranko in pozneje načelnika dr. Gregorčiča. To pa se je tem jasneje pokazalo na „Sloginem“ shodu v Tolminu, ki se je vršil na Vnebohodu popoldne v novi hiši poleg župne cerkve.

V nedeljo popreje je imela v Tolminu narodna-napredna stranka shod, na katerem je nastopil za svojega varovanca dr. Gruntarja poznani dr. Tuma. Ta mož, ki živi po lastni izjavi v političnem pokoju in nima več toliko smisla, da bi v deželni zbornici zastopal svoje mestne in tržke volivce, prihitel je v Tolmin, kjer je razkladal maloštevilnim volivcem svojo modrost, da „Sloga“ za goriške Slovence ni ničesar storila, da je dr. Gregorčič prodal Slovence Italijanom, in povedal konečno, da je zadovoljen s francoskimi razmerami in da je za razporoko. Maloštevilni volivci so začeli godernjati, in predno je pokoj uživajoči dr. Tuma končal svoj govor, so trezni volivci po večini vsi odšli in ostali so še člani tolminske ponočnjaške družbe. Eno pa moramo reči dr. Tumi, da je odkrit, ker je jasno povedal, da je za razporoko, ker to vsi liberalci sedaj pred volitvami taje.

Govor dr. Tume je bil najboljša agitacija, da je bil „Slogin“ shod nad vse sijajen in to v liberalni tolminski trdnjavi. Nad 600 volivcev iz tolminske županije in to iz vasi Zatomin, Dolje, Gabrije, Volarje, Selišče, Čadrg-Zalaz, Čadrg, Žabče-Zalaz, Ravne, Poljubinj, Praprotno in Ljubinj, se je odzvalo povabilu „Sloge“. Navdušenje je bilo veliko. Ob 2. uri tvori imenom „Sloge“ shod dr. Dermastia, pozdravi mnogoštevilne volivce, ki so izvolili predsed-

nikom shoda Andreja Perdiha iz Zatomina.

Govorila sta dr. Dermastia, ki je razlagal „Slogin“ program, in dr. Gregorčič, ki je govoril o dosedanjem svojem delovanju ter razkrinkal liberalne laži

Dopisi.

Iz Črnič. — (Kakšni so naši liberalci?)

Jaz sem zmiraj mislil, da študiral bom, Dolgo sukno nosil, da bom fajn gospod.

Zdaj sem pa pisac,
Tumpast kot rogač,

Prišlo vendar je drugač!

(Narodna pesem.)

V sobotni številki „Soče“ je bilo lažljivo poročilo o volivnem shodu „Slogine“ stranke v Črničah. Cel dopis je poln laži in zavijanja; dopisnik omenja tako malenkostne reči (n. pr. da je bilo par žensk na dvorišču pred zborovalnim prostorom), da se moramo kar čuditi duševni revščini tega človeka. Dopisnik se imenuje s smega sebe „voditelja“ napredne stranke v Črničah. Ker pa je „voditelj“ neka posebna čast, zato dopisnik v svoji znani skromnosti postavi pred svoje ime majhno, a pomenljivo besedico „gospod“. — Misli si pač: če me noče noben drugi imeti za gospoda, se hom pa sam!

Dobro! Torej gospod Virgilij Topli- kar se je obregnil tudi ob Črniške tamburaše. Zakaj pa? Aha, sedaj pa vemo! Najbrže je Virgil še zdaj jezen na tamburaše, ker ga niso hoteli sprojeti v svojo sredo, ko se jim je vendar tako ponujal. Virgil je hotel biti tamburaš — pa so mu rekli: „Pojdi Virgil, ti nisi naš“.

Dopisnik omenja tudi „gospoda“ Tončka Trnovčevega, „podvodja“ liberalne stranke v Črničah. Ta „podvodja“ je baje zložil posmehljivo pesem o tamburaših in jo tudi sam pel. Tako je bilo čitati v „Soči“. Prav! Pa še mi povejmo kako je bilo v resnici. Pretekli četrtek popoldne so bili v Kosovelovi gostilni pri eni mizi tamburaši, pri drugi mizi pa liberalci (med temi tudi „vodja“ in „podvodja“). Tega poslednjega „podvodjo“ so liberalci našuntali naj gre zabavljat tamburašem; kar je vboogo, pijano revše tudi storilo. Ko je videl, da nič ne opravi vrnil se je zopet k svoji „kompaniji“. Tu pa je vboščeka zmagalo preobilo zavžito vino, milo je vzdihnil, obrnil oči v strop, solza mu je kanila na lice, odprl je svoja usta in — izbrusil po mizi vse, kar je bilo v želođu.

Takšni so črniški liberalci!

Iz Sel pri Volčah. — Nič se ne čudimo našim liberalčkom ter njihovem nastopu pri shodu v sv. Luciji. Kdo tako nastopa? Oni, ki imajo v svoji sredi zastopnike principa, da je človekov izvod v živali „afni“ ali opici. Nič naj ne zamerijo ako jih Seljani imenujemo milostno „udomačena žival“ (opica) kajti s svojim obnašanjem in nazori ki so jih izustili, se zaslužili ime „divje živali“.

Oni gospod „študent“ ima že maturo, kajti na shodu mu je po njem krščeni selski „smrkavec“ hotel dati s tem, da ga je hotel potisniti iz dvorane. Zdaj se pa maturant jezi, da ne bo dekret zanj nič kaj ugoden.

Tolminske „živali“ (sami hočejo biti) so nas nadlegovale ter obljubljale da bodo razavetile selsko temo samo žal, da Seljani ne vemo njihovega programa! Vemo ga! To-le je: Sorodniki živali so in pa trebušček kažejo, kakor je to storil g. Premerstein, hvaleč se, da ima trebuh dovolj velik za grofa „špilat“. Ta gospod se jo obregnil tudi ob selskega učitelja Bratina, da so ga poslali na Sela, da ga malo burja opiha. Ako se hoče g. Premerstein prepričati lahko stopi na c. kr. o. š. svet in videl bo, da je Bratina prišel na Sela po lastni želji, niso ga poslali, in je pri Seljanih popolnoma zadovoljen.

Res da piha burja (liberalna iz Tolmina) pa se v Selih odbije in se vali žalostno nazaj v Tolminsko gnezdo.

Nadaljni Vaš program nam je povedal neki mladenič iz Vaše srede ko je rekel: „Jejte bogca, ki Vam ga farji dajejo bomo videli, če boste siti“. Dovolj! Pokazali ste, da ne nosite zastoj „častnega“ imena „potomci afne“.

Vedeli smo mnogo, tega pa še ne, da je pri Vas toliko bogokletstva. Ljudstvo Vas pozna, in Vam izreka hvalo, da ste bili odkritosrčni.

Vabimo Vas, pridite razsvetliti našo „temo“, ker smo sedaj vsi, do zadnjega

moža sedli vanjo. Sela so za Vas izgubljeni. Videli in slišali: Valentinčič Anton, podžupan; Bogomil Bratina, učitelj; Alojzij Kovačič, mladenič; Leban Ivan, mladenič.

V Selih, 6. maja 1907.

Ali so liberalci za razporoko?

Dà, liberalci so za razporoko! Sedaj oni to taje, ker se boje ljudstva. A po „Soči“ in „Primorcu“ in po „Slovenskem Narodu“ so to še pred kratkim zagovarjali. Dr. Gruntar, dr. Treo, Gabrijelečič, Štrekelj se delajo po shodih strašno pobožne. A to je le hinavščina! Štrekelj se je sam izrazil napram prijateljem, da je za razporoko! Dr. Gruntar se brani razporoke, a dr. Tuma ki ga je v nedeljo v Tolminu priporočal, je rekel, da je on za razporoko ter da so mu simpatične francoske razmere. — Vidite volilci! Taka je liberalna pobožnost! Liberalci vas hočejo preslepiti, da bi potem lahko delali francoske razmere! A ne dajte se slepiti in volite krščanskega kandidata!

Kraškim in vipavskim volivcem!

Dne 23. t. m. Vam bo še enkrat stopiti na volišče. Gre se za to, ali oddaste svoj glas kandidatu prave slovenske ljudske stranke na Goriškem, dr. Laharnarju, ali pa stranki ljudstvu neprijaznih ljudi, stranki, ki je ščitila kmečko oduševstvo, liberalni stranki in njenemu kandidatu Štreklju. Povsod po slovenski domovini zmagujejo možje krščanskih načel, ki jih zastopa tudi dr. Laharnar. Izvoljen ni na slovenski zemlji še noben poslanec, ki bi bil Štrekljevih liberalnih načel. Pomislite! Kaj bo mogel Štrekelj za Vas storiti v državnem zboru? Vsi drugi slovenski poslanci bodo združeni v državnem zboru v skupnem klubu, edino le Štrekelj bo osamel.

Volivci! Ali bo to Vam v korist? Ali Vam bo tak poslanec mogel pomagati?

Goriška okolica in gore so izvolile možje krščanskih načel. Tudi na Vipavskem je Laharnar dobil večino. Ali naj se edini Kras postavi proti celi deželi. Ne! Edino le v složnem delovanju bodo slovenski poslanci kaj dosegli! Če pa bo na Krasu izvoljen Štrekelj, ki bo deloval na drugem programu, složno delo ne bo mogoče, in to bo škoda za volivce!

V imenu Vaše lastne koristi Vas pozivljemo, volivci s Krasa in Vipave, da dne 23. maja oddaste svoje glasove

dr. Petru Laharnarju. Zanj v boj!

Novice.

Silna poparjenost se je polastila liberalcev, ko so izvedeli za izid volitev. Upali so, da padeta Gregorčič in Laharnar, Fon pa da pride v ožjo volitev. A dr. Gregorčič je sijajno zmagal z dvetretjinsko večino zmagal je Fon nad tremi nasprotniki in Laharnar je prišel v ožjo volitev, kjer tudi najbrže zmaga. „Soča“ radi tega zmerja, „Edinost“ se pa čudi. Razumemo to začudenje. Svoje informacije je zajemalo iz „Soče“ ter jih smatrala za resnične. Nas pa je imela za lažnjive. Sedaj so se pa njene informacije izkazale za lažnjive, naše pa prave in zato se čudi. Bomo že še preskrbeli tej tetki več takih prilik, da se bo še čudila nad liberalno lažnjivostjo in svojo neumnostjo.

Kje je Tolmin? Ga ni! Resnično, Tolmina ni! Berite „Izid volitev“, ki ga je

izdal Gabršček, dobite notri vse občine, a Tolmina ne! Kaj ne Drejc, 100 steklenic šampanjca si hotel staviti, da dr. Gregorčič ne dobi v tolminski občini enega glasu, potem pa je prišlo poročilo, da ima Gregorčič v liberalnem Tolminu večino. To je bilo prehudo. In zato si izpustil Tolmin v „Soči“ in ni ga bilo najti. Ali pa so bili tolminski liberalci tako poparjeni, da so pozabili sporočiti izid volitev. Gregorčič je vzel Gruntarju in Gabrščeku doslej njegov Tolmin in zato ga nismo mogli najti.

— **Papirnate bombe.** — Liberalni advokat dr. Franko, pravni zastopnik Andreja Gabrščka, je že pred več dnevi pripovedoval, da v soboto pred volitvami počiva v „Goriški tiskarni“ glavna bomba proti dr. A. Gregorčiču. Radovedni smo bili, kakšna bo tista zver, ki ima požreti A. Gabrščeku „očetu“, dr. Frankotu pa „zaslužnega moža“. In kaj smo doživeli? Navaden pamflet, kakoršnih je že mnogo izšlo iz neposvečenega stroja „Goriške tiskarne“, ponavljajoč vse laži, obrekovanja, katere sta prinašala proti katoliško-narodnemu kandidatu goriška liberalna lista zadnjih sedem let, s polivki novih insinuarij, kombinacij in halucinacij razvnetih liberalnih možganov.

Vsega je kriv dr. Gregorčič; tudi jeze in srda liberalnih agitatorjev.

Ohladite si krv, liberalni agitatorji, da bodete najprej sami verovali, kar kvasite; potem še le zahtevajte, da vam bodo drugi verovali. A da se sami v pest smejete, ko pišete Gregorčičeve „grehe“, od občinstva pa zahtevate, da naj izbruhe vaše blodnje veruje, je nekoliko preveč.

Povejte, ali niste oškodovali deželo v korist zakupniku in drugim za milijone s svojim postopanjem glede užitnine ter deželnih davščin na pivo in žganine. O tem govorite; potem šele drznite se metati kamenje na moža, kateremu ne segate do členov, kateremu niste vredni pogledati v obraz.

Bomba se je razpočila ter osmodila nje, ki so po skrpučali; doseči pa ne more njega, kateremu je bila namenjena. Javno mnenje jo je že obsodilo kot pretvaro in laž. Zastonj razsajate, ker ljudstvo vam ne veruje. Zgubili ste vero na Boga in vero pri ljudstvu. Prvo vas ne teži, a drugo vas peče.

Sv. birma. — Prezviseveni gospod knez nadškof bo delil zakrament sv. birme na binkoštno nedeljo dopoldne po slovesni službi božji v stolnici, popoldne pa ob 5. uri v cerkvi sv. Ignacija; na binkoštni ponedeljek zopet dopoldne v stolnici, popoldne pa ob 5. uri v škofjski javni kapelici; v binkoštni osmini pa vsak dan v škofjski kapelici ob 7. uri zjutraj po sv. maši, ki se prične ob 6½.

Izjava. — Slavno uredništvo „Prim. Lista“! Ker se od gotove strani sumi in trdi, da sem jas pisal članek „Kanalski župan — liberalni mešetar“ iz Kanala v 18. št. „Prim. lista“, prosim, naj slavno uredništvo blagovoli potrditi, da jaz dotičnega članka nisem ne pisal ne poslal in da nisem z njim spleh v nobeni zvezi.

Jožef Ivančič,
kaplan.

V Kanalu, 15. maja 1907.

Potrjujemo, da nam gospod Ivančič ni poslal omenjenega članka. Ur.

Odlikovanje. — Preč. gosp. Josip Skočir, župnik-dekan v Devinu je imenovan za komornika Njega Svetosti; preč. gosp. Aleksander Zamparo, kancelar kn. nadškof. ordinarijata, je imenovan pravim kn. nadškof. konzistorijalnim svetnikom. Naše častitke!

Maščevanje? — Po mestu govore, da se boše goriški magistrat z g. dr. Maranijem na čelu maščeval nad Slovenci, ker so se udeležili državnozbornske volitve. Prosim naj se naznani vsak slučaj „Slov. kat. delavskemu društvu“ oziroma slovenskim listom v Gorici. Slovenci moramo biti na straži. Če imajo Italijani v rokah orožje proti nam, na vedo da je imamo tudi mi proti njim. Ako začne proti Italijanom boj kot, pripišejo naj to goriškemu magistratu in vladajočim khki! Mi se boja z Italijani prav nič ne bojimo.

Nepostavnosti ob volitvi v Gorici. — Imamo pričje, da niso hoteli magistratovci mnogim izročiti izkaznic. Odslov-

ljali so ljudi z besedami: Vi niste v imeniku. Neki delavec, ki je bil vpisan v volilni imenik, je šel na magistrat v nedeljo dne 12. t. m. Rekli so mu: Vi niste vpisan. Ker je pa mož vedel, da je vpisan, šel je na magistrat spet v ponedeljek. Rekli so mu spet: Vi niste vpisan. Mož jim je sedaj celo povedal številko, pod katero je vpisan, a pomagalo ni nič. Šel je na dan vplivte zjutraj spet na magistrat in prosil rekoč, da hoče voliti za Marani-ja, še-le pri teh besedah so se magistratovci nekoliko sprijaznili, a izkaznice mu še zdaj niso zaupali. **Na dan volitva ob 1½ pop. mu prinese nekdo na dom izkaznico** ter mu zapiše na glasovnico: Francesco Marani. Vprašamo, ali ni tako ravnanje naravnost vnebovpijoče? Za vse to imamo pričje.

Prosimo vse zavedne Slovence, naj nam naznani vse take slučaje, da storimo potem lahko potrebne korake.

Grda p. ulična demonstracija. — „Kaj res hočejo goriški Italijani, da se povrnejo časi iz leta 1897?“ Tako smo se sinoči povpraševali, ko smo gledali umazano poulično demonstracijo, prirejeno na čast dr. Maraniju, ki je bil izvoljen državnim poslancem. Človeku se mora gabit, da goriško italijanstvo izliva na tak grd način svojo jezo nad nami goriškimi Slovenci ter na tak nekulturen način slavi svojo zmago. Koj po 8. uri zvečer se je bliskoma raznesla vest, da bo bakljada na čast dr. Maraniju. Okoli 9. ure se privlali na Travniki in v Gosposko ulico „cvet“ goriškega italijanstva. Godba je igrala, ognjegasci so nosili goreče baklje, spredaj in zadaj se je valila pa množica goriških renegatov in regnikolov, ki so na grd način dajali duška svoji jezi in sovraštvu do nas Slovencev. Godba je igrala samo znane za nas Slovence žaljive pesmi, množica, katere je bilo v sprevedu okoli 1500, pa je na najnesramnejši način psovala Slovence. Slišali smo Fora i ščavi Viva l' Italia! Abbasso Kopač! in celo viva republika! ter razne druge psovke, katere si bomo dobro zapomnili. Peli so seveda znani „Marameo“. Vmes so se slišali tudi celo zelo markantni klici: Abbasso la banda! Viva polenta! Najbolj odlikovali so se laški študentje, goriška fakinaša ter razne druge pijane barabe. Raz oken so z robci mahali s hiš raznih zagrizencev, od katerih se je najbolj odlikovala družina trgovca Orzana, katerega so Slovenci obogatili. V sprevedu so nosili tudi zastave. Zastavo je nosil tudi znani tiskar renegat Obizzi, ki je na vso moč vpil in razsajal. Naši agrarci so vse pri njem tiskali. Slovenci si moramo tudi tega renegata zapomniti. Na Travniku so tudi Slovenci peli.

Za Italijane je bila ta bakljada prava sramota! Samo izzivanje, sramotenje, blatenje ter ščevanje narodnost proti narodnosti. Nižje niso mogli pasti. S tem so pokazali. S tem so pokazali, da še vedno delajo čast culukahom! Obračunati bo treba korenito! Ali se ne več ne spominjajo goriški laški trgovci, kak huronski krik so zagnali leta 1897 proti slovenskemu časopisju ter se bali, da bodo morali svoje štacune zapreti? In taki časi se spet približujejo! Prav! Ako je njim to po volji, zakaj bi ne bilo nam! Slovenci, bodimo pametni!

— **Smrtna kosa.** — V torek zjutraj 14. t. m. je po mučni bolezni v 67 letni starosti mirno v Gospodu zaspal Anton Štanta krčmar v Mirnu. Bil je to mož junak v poklicu, zvrščajoč svoje stanovske dolžnosti vedno vestno in točno, kot vojak, kot hlapec, prevoznik pri „barki“ in slednjič kot občinski obhodbnik. Kar je pa najbolj povdarjati, bil je eden izmed onih redkih katoličanov, kateri se ne sramujejo vedno in povsod kazati svoje verske prepričanje. Zlasti pa je bil pravi krščanski oče svoji družini. N. p. v m.! Lep pogreb vreden takega moža, je bil danes zjutraj. Pogreba se je udeležilo tudi kat. del. društvo z svojo zastavo in občinsko starešinstvo.

Občni zbor branilnice in posojilnice v Čepovanu boše v nedeljo 26. t. m. ob 3. urah popoldne. Dnevni red po pravilih. **O d b o r.**

— **Zlato verižico** je zgubila gđc. poštna upraviteljica v Mirnu, in sicer na poti od topničarske vojašnice do Mirna. Kdor jo je našel, naj jo izroči na pošti v Mirnu, kjer dobi primerno nagrado.

Kdo je skušal kmetu pomagati?

Večjeja slepila si ne moremo misliti, kakor je trditev Gabrščekove „Soče“, da je narodno-napredna stranka „prava kmečka stranka“. Saj ni ta stranka za našega kmeta prav nič storila, marveč delo za kmeta še ovirala. Eden izmed njenih prvakov se je celo izjavil, da kmetu sploh ni več pomagati, Gabršček pa je pred leti razkladal v „Soči“, da se loti njegova stranka najprej organizacije trgovcev in obrtnikov, potem pa veleposesnikov in delavcev. Kmet naj bi prišel zadnji na vrsto! Kmeta so tolažili z obljubo, da mu bodo pomagali, kedar bodo imeli večino v deželnem zboru!

Ta stranka pa ni le nič sama za kmečki stan storila, njeno glasilo „Soča“ je celo podirala. Preobširno bi bilo, če bi hoteli vse navesti, kar je „Soča“ uganjala proti mleknaricam, kmečkim posojilnicam in drugim zadrugam. Oglejmo si le nesramno gonjo narodno-naprednega glasila proti „Centralni posojilnici“ in proti „Goriški zvezi“. Obe ti sta za kmeta velike važnosti in obe ti je „Soča“ nesramno napadla.

Komaj je bila „Centralna posojilnica“ ustanovljena, in že ji je skušala „Soča“ izpodkopati kredit in zaupanje. Sedanjí načelnik narodno-napredne stranke Gabršček je v „Soči“ priznal, da „mesari“ „Centralno posojilnico“ z največjim mesarskim nožem! „Soča“ je šla v tej zločinski gonji proti tej zadrugi še dalje, govorila je celo o „švindlu“ v „Centr. pos.“, o sleparjenju z „žlindro“, češ, „Centr. pos.“ prodaja 16% žlindro za 18%. Te nesramne laži smo svo-ječasno že zavrnil in prave „žlindrarje“ razkrinkali.

Odkod ta nesramna gonja proti slovenskemu denarnemu zavodu? Odgovor je lahek! Odkar je spravila Gabrščekova stranka „Goriško ljudsko posojilnico“ in „Trgovsko obrtno zadrugo“ popolnoma v svoje roke, je zavladovala v teh denarnih zavodih grda kapitalistična struja. Voditelji teh zavodov so že davno pozabili, da je Lil prvotni namen naših posojilnic ta, da se pomaga našemu kmetu in da se ga reši iz rok oderuhov. Glavni namen teh dveh narodno-naprednih zadrug ni več kolikor mogoče cena denarna pomoč našemu kmetu, marveč kolikor mogoče velik dobiček vlagateljev in članov, t. j. kapitalistov. In res sta obstoivali „Gor. lj. pos.“ in „Trgovsko-obrtna zadruga“ večje stalne vloge tudi po 5 odst., ko ni bilo menda kaj takega pri nobenem drugem slov. denarnem zavodu! Drugi denarni zavodi plačujejo od večjih n. pr. 10 tisoč kron presegajočih vlog navadno manj kakor od manjših vlog. Pri denarnih zavodih Gabrščekove stranke je to narobe! To je prišlo kapitalistom prav, ki so dobivali za take večje vloge celih 5%! In kaj še članarina! „Goriška ljudska posojilnica“ plačuje navadno po 6%, „Trg.-obrtna zadruga“ pa je obretovovala deleže celo po 6-15%! Da morajo ti, ki iščejo pri teh zavodih denarne pomoči, vikoke obresti plačevati, je pač umevno in le naravna posledica visokih obresti, katere dobivajo vlagatelji in šlani, to je kapitalisti. Kdor je vzel v prejšnjih letih pri „Trg.-obrtni zadrugi“ takozvane predujme, je moral plačevati obresti, ki so se bližale pravim oderuškim obrestim; znašale so okoli 10%!

Kapitalistom in tej kapitalistični struji narodno-naprednih denarnih zavodov je na poti „Centralna posojilnica“. Zato je napadala in obrakovala „Soča“ ta slovenski denarni zavod! Navedimo le par dokazov.

Pred nekaterimi leti so se vršili med zastopniki „Centralne posojilnice“ in drugimi goriškimi denarnimi zavodi razgovori o tem, da bi se znižale izposojilne obresti ter nekoliko olajšalo breme dolžnikom. Proti temu znižanju obresti ste bili „Goriška ljudska posojilnica“ in „Trgovsko-obrtna zadruga“, torej denarna zavoda narodno-napredne stranke, ki se štuli zdaj ob času volitev za „ljudsko, pravo kmečko stranko“!

Da bi pomagala našemu kmetu v njegovih denarnih stiskah, je bila „Centralna posojilnica“ s prvim aprilom 1905 znižala obresti posojil na menice od 6 na 5 $\frac{1}{2}$ %, in na vknjižbo od 5 $\frac{1}{2}$ na 5%. Zdaj je bil ogenj v strelhi. „Soča“ je začela proti „Centralni posojilnici“ razsajati in ljudstvo šuntati. Tako je n. pr. lani pisala: „Namesto da bi „Centr. pos.“ pustila pri miru obrestno mero ter si kaj prihranila za rezervni fond, je znižala obrestno mero... Kaj mislijo n. pr. tudi Montu kerkurirati? Anti ne!... Le umazanost in nreelnost, uzmanje in nevoščljivost se jih drži — potem naj jim pa še kdo kaj zaupa? Ta bi bil bedak!“

Tu jih vidite, te kmečke pri-

jatelj! Ker je bila „Centralna posojilnica“ znižala obresti posojil ter skušala pomagati kmetu, zato ji je očitala „Soča“ umazanost, nreelnost in še celo uzmanje!

Kakor smo že omenili, so plačevali v prejšnjih letih dolžniki „Trgovsko-obrtno zadrugo“ od predujmov neznosne obresti. „Centralna posojilnica“ ima zaslugo, da je „Trgovsko-obrtna zadruga“ znižala te obresti. „Centralna posojilnica“ je namreč uvedla s prvim novembrom 1905 posojila na mesečna odplačila v 5 letih, in sicer za vsakih 100 kron 2 kroni na mesec. Glasilo narodno-napredne stranke je sicer zopet razsajalo ter očitalo „Centrifugi“ nreelnost, a „Trgovsko-obrtna zadruga“ je bila s tem vendar vendar prisiljena uvesti enak način amortizacije posojil in tako znižati obresti. To je storila 1. januarja 1906.

Čitatelji naj primerjajo poslovanje „Centralne posojilnice“, katero vodi dr. Gregorčič, s poslovanjem narodno-naprednih denarnih zavodov, in jasno jim bo, kdo skrbi za kmeta, kdo za kapitaliste in svoj žep. Ni torej čuda, da je imenoval voditelj socialistov na shodu v „Trgovskem Domu“ narodno-napredno stranko kapitalistično stranko. Saj so skoro vse vodilne osebe te stranke v tesni zvezi z „Goriško ljudsko posojilnico“ in „Trgovsko-obrtno zadrugo“, in sicer ali kot člani načelstva in nadzorstva s svojimi taničijemami in dietami, ali pa kot vlagatelji večjih vlog, ki jim nesejo do 5%. Smetano posnema seveda Gabršček s svojimi tiskovinarji, reklamami in cenimi prostori v hiši „Gor. lj. posojilnice“ in v „Trgovskem Domu“; dobro izhaja tudi pravni konzulent teh dveh denarnih zavodov, dr. Treo, s svojimi ekspenzarji in hitrimi tožbami; ki so spravile že marsikatero kmetiča na boben. Le vprašajte Dornberžane! Mladi inteligentni dobe le malenkost, namreč diete za vsako sejo.

Ni menda treba še posebej povdarjati, da „Centralna posojilnica“ ne pozna ne diet ne tantijem in da delajo člani načelstva in nadzorstva brezplačno, kakor je pri slovenskih zavodih običajno!

Ker je v izkazanem čistem dobičku „Goriške lj. pos.“ in „Trgovsko-obrtno zadrugo“ tudi mnogo kmečkih žuljev, zato se moramo dotakniti tudi „narodnih piruhov“. Gabršček se je bahal, da so ti „piruhi“ njegovo delo. Zato ga vprašamo: Koliko ljudskega denarja so že požrli njegovi piruhi, na dan z račun! Koliko plačuje Gabršček za svoje stanovanje in za svoje štacune v hiši „Goriške posojilnice“ in v „Trgovskem Domu“? Na dan z račun, da spozna kmet požrtvovalnost načelnika „prave kmečke stranke“!

Druga zadruga, ki ima za našega kmeta veliko važnost, je „Goriška zveza“. Ona ima med drugim tudi to nalogo, da priskrbljuje kmetovalcem po kolikor mogoče nizki ceni umetna gnojila, žveplo, vitrijol in druge kmetijske potrebščine. Tudi to zadrugo, ki ima namen podpirati kmečki stan, je Gabr. „Soča“ napadala in sumičila. Ko je dobila „Gor. zveza“ od vlade za ustanovne stroške 6000 K, je pisala „Soča“, da je škandal, da trosi vlada tisočake v take svrhe. Kakor je podtikala „Soča“ v prejšnjih letih „Centralni posojilnici“ sleparjenje z „žlindro“, tako je obrekovala z enako podlostjo tudi „Goriško zvezo“. Tako n. pr. je pisala: „Tista „Goriška zveza“ vabi zopet kmetovalce na „žlindro“! Opozarjamo kmetovalce, da se nikar ne dadó uloviti na limanice jetične „Goriške zveze“, ker imajo druga reelnejša pota, da pridejo do dobrega kmetijskega blaga“. S takim obrekovanjem „Goriške zveze“ je delala „Soča“ reklamo za neko domačo firmo, ki je dala Gabrščeku za oglašje in reklamne notice že marsikako kronico. JTo je ista firma, koje nekdanji družnik je pred leti pisal v Ljubljano to-le pisemce: 17 odstotne žlindre nimamo; imamo pa na prodaj 15 do 16 odstotno žlindro. Sicer pa to nič ne dé; o tem blagu nihče ne razume, in Vi jo torej lahko prodajate kot 17 ali 18 odstotno blago. To je tista historija o „žlindri“! Gabrščekova „Soča“ pa je v svoji podlosti in perfidnosti očitala švindl „žlindro“, „Centralni posojilnici“ in kasneje „Goriški zvezi“, ker je hotela škodovati tema slovenskima zadrugama, ki z žlindro ne iščeta lastnega dobička, marveč skušata po svojih močeh le našim kmetovalcem pomagati.

Videli smo, kako so skušale zadrugo, katere vodi dr. A. Gregorčič, pomagati na-

šemu kmečkemu ljudstvu. Videli smo pa tudi, kako krepko se je v denarnih zavodih narodno-napredne stranke razvijala kapitalistična struja, kako brezvestno je „Soča“ ovirala delo za kmeta. In zdaj se drzne ista „Soča“ naše kmete slepiti s trditvijo, da je narodno-napredna stranka „prava kmečka stranka“!

Kmečki volivci so 14. maja obračunali korenito s temi hinavci!

200.000 K — „sleparili“.

„Slogini“ poslanci so se — prizadevali mnogo let, da bi prišlo pobiranje državne užitnine in njenih naklad v deželno ali vsaj v državno upravo. Dokazovali so, da dežela in občine bi imele v tem slučaju od užitnine veliko večje dohodke od onih, katere so do tedaj dobivale od zakupnikov. Napredna stranka, kateri sta načelovala dr. Tuma in Andrej Gabršček, je napadala radi tega „Slogine“ poslance ter jih je imenovala „sleparje“ ljudstva.

Skupnemu prizadevanju „Sloginih“ poslancev in deželnega zbora se je posrečilo, da je država vzela v svoje roke pobiranje državne užitnine ter deželnih in občinskih doklad na državno užitnino.

Poskus, da bi dežela dobila to pobiranje, se je izjalovil po prizadevanju in v veliko veselje napredne stranke in njenih voditeljev, dr. Tume in Andreja Gabrščeka. Prvi je izjavil v javni seji deželnega zbora, da ne pripusti, da bi dežela pobirala užitnino in njene naklade v škodo slojev, od katerih je odvisna usoda napredne stranke.

„Slogini“ poslanci ostali so v obeh napredne stranke in njenih privržencev „sleparji“, ker so obečavali deželi in občinam od pobiranja državne užitnine ter deželnih in občinskih naklad v deželni ali državni upravi dobičke katerih napredna stranka ni hotela pripoznati.

Zdaj imamo pred očmi uspehe, katereje doseglo pobiranje užitnine v državni upravi za l. 1905-1906. Povedali smo že ob raznih prilikah, da za leto 1905 je prineslo pobiranje užitnine v državni upravi deželi dobička 160.000 K. Ker je bilo po besedah liberalnih voditeljev vse dotično dokazovanje „Sloginih“ poslancev le „sleparstvo“, smemo reči, da leta 1905 je bilo „sleparjenje“ na užitnini za deželo 160.000 K.

Uradni podatki za leto 1906 nam kažejo, da dežela je imela od naklad na užitnino dohodka 678.555 K in to pri nakladi od 120% na državno užitnino od vina, mošta in mesa. Pri enakih nakladi leta 1904 dobila je dežela od zakupnika na ime naklade naklade na užitnino le 479.316 K. Razlika znaša 199.239 K ali okroglo 200.000 K. Ta znesek so pridobili deželi „Slogini“ poslanci s svojim postopanjem glede užitnine in deželnih naklad, oziroma, ker so „Slogini“ poslanci ljudstvo le sleparili, ko so govorili o večjih dohodkih, je ta znesek deželi „sleparjen“.

Naravno je, da pošten človek zaničuje sleparstvo; ali če je „sleparstvo“ že tako jasno in pošteno, kakor v tem slučaju, moremo le reči iz globočine hvaležnega srca: Bog živi naše „sleparje“ in „sleparstvo“ naših poslancev, a vrag naj pogrezne na dno pekla napredne sleparje (brez ušesc) in napredno sleparstvo (brez ušesc).

Dr. Peter Laharnar prijatelj ljudstva!

Proti dr. Laharnarju so liberalci vprizorili hudo in ostudno gonjo z lažmi in obrekovanjem. A vse liberalne spletke smo razkrinkali brezobzirno in tako dosegli, da je postal položaj za Štreklja brezupen. Liberalci so uvideli, da zmaga Laharnar. Zato so se poslužili drugega slepila. Zvezali so se tržaški in goriški liberalci. Goriški priporočajo Štreklja, tržaški so v zadnjem trenutku postavili Gregorina, ki naj bi vzel Laharnarju nekaj glasov. Tako apajo doseči ožjo volitev, v kateri bi oboji liberalci s socialnimi demokrati združili svoje glasove proti dr. Laharnarju.

Zakaj so liberalci nasprotni Laharnarju? Zato, ker kandidira dr. Laharnar

na krščanskem programu, ker je in bo deloval povsodi na temelju katoliške vere. Zato gredo liberalci v boj proti dr. Laharnarju. Ker pa teh vzrokov nočejo priznati, so si pa izmislili vzrok, češ da je deloval dr. Laharnar v škodo ljudstva. Da to ni resnica, nam dokazuje to, da se ga ljudstvo še danes povsod spominja kot dobrega, a pravičnega glavarja, nam nadalje dokazuje to, da ga je 13 (trinajst) kraških občin izvolilo za častnega občana, nam dokazuje tudi to, da so se ljudje še potem obračali nanj za svete, ko je bil že več ko pol leta pred s Krasa v Černovicah. To jasno dokazuje, da je bil dr. Laharnar dober in pravičen glavar ter da se bo kot državni poslanec ves žrtvoval za kraško in vipavsko ljudstvo.

S stališča strankarske zaslepljenosti napadajo dr. Laharnarja. Da pa vidite, cenjeni volivci, na lastne oči, kako je o Laharnarju med drugimi sodilo tudi gorjansko starešinstvo, oziroma županstvo, povodom njegove premestitve v Černovice, priobčujemo tukaj pismo županstva v Gorjanskem z dne 8. novembra 1901. Glasi se:

Preblagorodni gospod!

Starešinstvo občine (Gorjansko) na Krasu Vas je imenovalo v svoji seji dne 20. aprila t. l. svojim častnim občanom.

K temu sklepu je nagnilo starešinstvo dejstvo, da je spoznalo v Vaši preblagorodni osebi svojega pravega očetovskega prijatelja, ki je na svojem prevažnem mestu kot c. k. okrajni glavar v smislu obstoječih postav, (ki so izdelane v dobrobit državljanov), vse svoje moči v to posvetil, da je z največjo vne- mo skrbel za blagor prebivalstva v svojem okraju ter ščitil njega pravice na vse strani.

Podpisano županstvo, kateremu je starašinstvo naročilo, da preskrbi ter Vašemu Preblagorodju odpošlje tjo diplom, ki naj bi spominjal Vaše Preblagorodje na udanost (gorjanskih) občanarjev do Vaše osebe, izpolnjuje to svojo nalogo z največim veseljem, pristavlja pa še željo, da bi Bog dal, da bi se Vaše preblagorodje zopet kmalu vrnilo v našo pokrajino, kjer neizrečeno potrebujemo mož, katerim so potrebe našega ljudstva popolnoma znane in katerim gori srce za blagor tega ljudstva.

Županija v (Gorjanskem)

dne 8. novembra 1901.

(Lud. Štrekelj l. r.)

Da si je dr. Laharnar s svojim postopanjem pridobil zaupanje tudi drugod, nam dokazuje dejstvo, da sta se dva uplivna moža komenske občine, takratni župan Josip Švara in podžupan Gabriel Gaspari obrnila na Laharnarja, ko je bil že več ko pol leta v Černovicah. In ta jima je bil s svetom takoj na strani, ter se je v posebnem pismu k sklepu izjavil sledeče:

„Pri ministerstvu naj potem podpira zadevo z vso vne- mo najsposobnejši in najboljši naš državni poslanec.

Vsekako želim v korist komenske občine in velikega dela Krasa Vam najboljše uspeh.“

Tako je dr. Laharnar vedno bil na strani slovenskega ljudstva na Krasu for ni si je bil tudi, kakor razvidno, v svesti visoke naloge državnih poslancev.

Mož torej, ki je vedno bil prijatelj ljudstva, bo tudi dober državni poslanec! Zato volivci, 23. t. m. volite dr. Petra Laharnarja!

11

Zelje francoskih frama- zonov.

Na shodu francoskih frama-
zonov je govoril neki Beauquier sle-
deče: „Naša država bo dovolj trdna ta-
krat, ko bomo imeli v vsaki gorski
vasi enega framazona, ki bo uni-
čil škodljivo delo katoliškega duhovnika.
Dan pa, ob katerem bo župnik
prisiljen, da ne umrje lakote,
pojesti sam svoje hostije, — ta dan na-
še približain na ta dan dvig-
nimo svoje kozarce in jih iz-
pijmo!

Možje volivci! Premislite te besede
dobro! Te besede je izpregovoril frama-
zon. Tudi na Slovenskem imamo frama-
zone! Ti izdajajo svoj list, ki se zove
„Svobodna Misel“. Ta list taji Bo-
žanstvo Kristusovo in se norčuje iz vere
v Boga. Kdo bere ta list? Naši liberalci,
ki sami sebe tudi zovejo „svobodomisle-
ce“. Ta list prodaja Andrej Gabršček, ki
je voditelj liberalne stranke, ta list so
priporočali vsi slovenski liberalni listi,
tudi „Soča“ in „Primorec“, ta list se
bere tudi po raznih liberalnih bralnih
društvih. Kaj sledi iz tega? Da se naši
liberalci razširjevalci framazonske misli,
pomagači framazonskih naklepov.

Pri volitvah se gre za načela in ne
za osebe! Zato pazite in prašajte svojo
vest, katere stranke kandidate bode te
volili! Če volite liberalca, ste tudi sami
framazonski priganjači! Zato v boj za
krščansko strar!

Kako delajo liberalci?

V sredo zvečer so se vršili v Ljub-
ljani burni prizori. Liberalci vidijo, da na
Kranjskem propadejo vsi njihovi kandidati
er da celo župan, cekin in program Hribar
propade. Zato so začeli delati proti kr-
ščanskim možem z nasiljem, a ne le proti
priprostim možem, napadali so duhovnike,
napadli škofovo palačo in stolno cerkev, ki
ravno sedaj obhaja svojo 200 letnico. Tako
daleč je propadla ta liberalna banda, da ni
prizanesla niti škofu in je celo hišo božjo
bombardirala s kamenji in jajci. Komu se
ne zastudi do dna duše taka stranka? In
pomislimo, kaj bi delali liberalci, ko bi zma-
gali, ko že sedaj napadajo cerkve uprav-
ja francoski način. Liberalni kandidat za
Ljubljano je župan Hribar, ki je obenem
učelnik policije. In ta policija ni niti me-
zinca genila v obrambo katoliških mož,
škofa in stolne cerkve. Ta Hribar je sedaj
vrhovni vodja vseh slovenskih liberalcev.
Kaj si moremo torej misliti o taki stranki,
ki ima take pristaje in take voditelje?

Liberalci so neko hišo čisto oblegali in
napadli kakor v vojski. Policije ni bilo.
Prebivalci hiše so bili v smrtni nevarnosti,
štokler ni v sklenjenih vrstah prikorakalo
50 krščanskih mož, ki so razgnali pijane
liberalne barabe.

Katera stranka dela s takimi sredstvi
kakor liberalna?

Loterijske številke.

11. maja.

Črst 73 51 23 68 36
Line 51 31 15 73 65

Milostiva gospa,

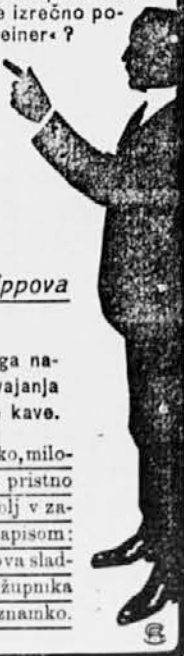
ali veste, zakaj morate pri naku-
povanju sladne kave izrečno po-
udarjati ime „Kathreiner“?

Ker se Vam sicer uteg-
ne primeriti, da do-
bite manj vreden po-
snek brez vsehrviti,
s katerimi se odlikuje
Kathreinerjeva kava.

Zakaj le
Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

Ima spričo posebnega na-
čina svojega prozvajanja
vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milo-
stiva gospa, da dobivate pristno
Kathreinerjevo kavo zgolj v za-
prtih izvornih zavojih z napisom:
„Kathreinerjeva Kneippova slad-
na kava“ in s sliko župnika
Kneippa kot varstveno znamko.

Saunig in Dekleva

ulica Municipio št. 1. Gorica.

Velika tovarniška za-
loga šivalnih strojev ka-
kor za šivilje, krojače,
črevljarje in tudi za
umetno vezanje (reka-
niranje). V zalogi se tudi
nahajajo angleška dvo-
kolesa „Helical Premier“
in slamorezni stroji, sa-
mokresi in razne puške.
lasna mehaniška pop-
ravljalnica.

Važno za krčmarje!

Ker se misli ustanoviti v Gorici to-
varna za izdelovanje soda-vode (šifonov)
in pokalic (pašaret) in ker se je oglasilo
iz mesta in okolice še precej krčmarjev, na-
proša se še tiste gg. krčmarja, kateri se niso
še oglasili najsibodo iz mesta ali okolice za
pristop k društvu bodisi pismeno ali ustmeno.

Nameravajo se ustanoviti tudi po oko-
lici male zaloge, pri katerih bi se lahko
vsakdo za silo preskrboval.

Take zadrage imajo krčmarji po drugih
deželah in mestih že več let, katere se v
vsakem oziru prav dobro sponajajo.

Vsa potrebna pojasnila daje kakor tudi
sprejema v društvu

Peter Skerbic

Via Dietro il Castello 8 II.

And. Fajt,

pek. izvedence Gorica
tekalšče Tr. Josipa št. 2 (lastna
hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, ka-
kor za nove maše in godove, kolače za
birmance in poroke itd. Vsa nara-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po zmerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št 3.

MED

jako dober za pecivo ali zdravilo kg K 1'20
zpihani pomladanski kg K 1'60
čebelni pitanec kg K 1'20

Na debelo

v originalnih posodah se cena
izdatno zniža.

J. Kopač,
svečar v Gorici.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Oljce: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatins-
ko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Mljšveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Odlikovana pekarija
in sladčelnarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerjev na
drobno ali v orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Štev. 1341

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil I. četrletja t. j. mesecev,
januarija, februarja in
marca 1907

začne v

ponedeljek, 10 junija 1907,
ter se bo nadaljevala naslednje de-
lavnike in sicer četrte, in ponedeljek
od 9. ure zjutraj do 1 popoldne.

Od ravnateljstva zastavljavnice.

V GORICI, 7. maja 1907.

C. kr. privil.

krojaški kroji.

25 let obstoječa strokovna krojačnica
prve vrste za vsaki stan
GORICA — na Travniku — GORICA

Trgovina z gotovimi oblekami in manufak-
turnim blagom iz inozemskih in avstrijskih to-
varen vsch vrst.

Blago na meter po zmernih cenah —
Edina zaloga oprave k uniformam

za gospode c. in kr. častnike, uradnike, veterane,
finančne stražnike, orožnike, občinske redarje in
ognjegasee; za častito duhovščino: ovratnike
mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse, kar spada k paradnim
oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. Poveraj v Gorici
na Travniku.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znakom sv. Antona Pado-
vanskega.

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepé
šelodec, storé, da
ngine v
kratkem času omotica in ši-
volna lénost (mrtvost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je.

(Varstvena znamka)

Cena steklenici 60 vin.

Najboljše stiskalnice za vino

in OLJKE so naše stiskalnice „HERRUL“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojnimi in neprotganim
pritisalom; zajamčeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse
druge stiskalnice; hidravlična stiskalnica, najboljšo auto-
matično patentno „SYPHONIA“ ki delujejo same
vane škropilnice „PLUGI“ od sebe, no da bi
jih bilo treba goniti. Plugi, mlinci za grozdje, sadje in oljke.
Robalnice za grozdje. Vinogradiški plugi. Sušilnice za
sadje in druge vegetabil. živ-
ljenske in mineralne pri delku.
Stiskalnice za seno, slamo itd.
na roko. Mlatilnice za žito,
čistilnice, ročalne. Slamo-
roznice, ročni mlinci za žito v
razni velikosti in vsi drugi
stroji za poljedelstvo. Iščajo
in prodaja z jamstvom kot po-
sobnost najnoveje, izborne iz-
kušene, kot najboljše pripo-
znane in odlikovane sestavi

Ph. Mayfart & Co

tovarna za poljedelsko in vin-
ske stroje na DUNAJU,
II. Taborsstrasse št. 71.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v h šii Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svincene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krons nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Posor! Eno krons nagrade

Posor! Eno krons nagrade